

Кисельова І.І.
*викладач кафедри англійської мови
гуманітарного інституту Київського
університету імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна*

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В ВНЗ

Інтернаціоналізація суспільного життя робить знання іноземної мови необхідністю. Вона стає дієвим чинником соціально-економічного, науково-технічного й загальнокультурного прогресу суспільства, що підвищує статус іноземної мови як галузі освіти [5, с. 241]. Ефективність навчання іноземній мові за професійним спрямуванням значною мірою залежить від чіткої і гнучкої організації навчального процесу як на практичному занятті так і правильно побудованої самостійної роботи студентів, від уміння педагога враховувати індивідуальні особливості кожного студента і реальне засвоєння конкретного програмного матеріалу. Відомо, що іншомовні здібності є одним з основних факторів, що забезпечують успішність засвоєння іноземної мови, і тому проблема урахування індивідуальних особливостей студентів є однією з центральних при навчанні іноземної мови.

Особливістю студентських груп, які вивчають іноземну (англійську) мову за професійним спрямуванням є різний рівень підготовки з іноземної мови на попередніх етапах навчання. Тому одним з головних завдань викладача є сприяння в оволодінні студентами іноземною мовою на тому рівні, який дозволив би їм користуватися нею в професійної діяльності. Індивідуального підходу вимагають не тільки студенти, яким іноземна мова дається важко. Ми повинні пам'ятати, що кожен студент має навчальну потребу в особистісному підході. Під час індивідуальної роботи діагностуються потенційні можливості та найближчі перспективи розвитку студентів. Це зобов'язує педагога будувати навчально-виховний процес на

основі урахування головних особистісних якостей – цілеспрямованості особистості, її життєвих планів і ціннісних орієнтацій, спиратися на вікові та індивідуальні особливості студентів.

Результативність роботи студентів багато в чому визначається наявністю активних методів її контролю, як на проміжному, так і на підсумковому рівні. Контроль повинен бути систематичним перш за все для того, щоб виявити недоліки в освітньому процесі і створити механізм їх усунення, а також сформувати зворотній зв'язок для корекції навчання. Форми контролю відрізняються різноманітністю – вони можуть бути усними або письмовими, індивідуальними або в групі, вибірковими або суцільними. Одним з найбільш ефективних засобів контролю в навчанні іноземним мовам вважається тест.

Основна відміна тесту від традиційної контрольної роботи полягає в тому, що він завжди передбачає вимір. Тому оцінка, яка виставляється за підсумками тестування, є більш об'єктивною і незалежною від можливого суб'єктивізму викладача, ніж оцінка за виконання традиційної контрольної роботи, яка завжди є суб'єктивною, оскільки базується на враженнях викладача, не завжди відокремлених від його особистих симпатій чи антипатій по відношенню до того чи іншого студента. [3, с. 18]. Таким чином головна відмінна риса тесту - об'єктивність, яка гарантується вимірюванням, функція якого полягає в тому, щоб давати кількісну інформацію про якість засвоєння. При цьому, він надає викладачеві змогу перевірити значний об'єм вивченого матеріалу малими порціями та діагностувати оволодіння цим матеріалом більшої частини студентів.

У навчанні іноземної мови «застосовуються різні види контролю: поточний, тематичний, рубіжний, підсумковий» [4]. Відповідно до цих видів контролю можна виділити види тестового контролю або види тестування. Це - поточне тестування, тематичне тестування, рубіжне тестування і підсумкове тестування. Кожне із згаданих видів тестування реалізується за допомогою спеціально розроблених тестів.

Поточний тестовий контроль здійснюється у процесі навчання, тематичний

тестовий контроль - по завершенні роботи над окремою темою, рубіжний

тестовий контроль - наприкінці семестру, підсумковий тестовий контроль - по завершенні навчання на окремому курсі. Відповідно до цих видів контролю можна виділити і види тестового контролю, або види тестування:

- _ поточне тестування;
- _ тематичне тестування;
- _ рубіжне тестування;
- _ підсумкове тестування.

Можна вважати, що саме поточний тестовий контроль є важливою складовою при здійсненні індивідуального підходу в навчанні, тому що він відбувається систематично на заняттях у процесі навчання з метою отримання викладачем інформації про успішність засвоєння студентами іншомовного матеріалу та формування у них навичок та умінь мовлення, а також інформації про доцільність застосування тих чи інших методів і прийомів навчання. Результати, отримані викладачем в ході поточного контролю, дозволяють стежити за ефективністю процесу навчання і своєчасно коригувати помилки та недоліки. Специфіка поточного тестового контролю визначається тим, що 1) в тестах переважають тестові завдання, спрямовані на перевірку окремих навичок чи вміннь, а відповіді - здебільшого вибіркові, 2) тести розробляються самим викладачем, 3) тести не проходять стандартизацію, 4) тести можуть містити від 10 до 20 тестових завдань і не обов'язково пов'язані загальною структурою або комунікативною ситуацією, 5) викладач проводить тестування студентів і підраховує його результати; 6) результати поточного тестування не є офіційними (офіційне тестування у методиці - це тестування спрямоване на визначення навчальних досягнень тестованих з метою їх офіційного оцінювання, тобто з виставленням оцінки в офіційному документі (наприклад, заліковій книжці).

Поточний контроль спрямовується на визначення проміжних, а не кінцевих результатів в оволодінні іноземною мовою і провідними функціями такого виду контролю є коригуюча функція та функція зворотного зв'язку. Поточний тестовий контроль проводиться за допомогою нестандартизованих (викладацьких) тестів, які спрямовані на перевірку володіння студентами окремими навичками та вміннями з різних видів мовленнєвої діяльності.

Завдяки тестовому контролю можна успішно керувати навчальним процесом, удосконалювати його, здійснювати диференційований підхід до навчання студентів. Можна також внести елементи змагання в тестову методику для стимулювання і підтримки інтересу до вивчення іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бородіна Г.І. Комунікативно-орієнтовне навчання іноземної мови у немовному вузі. //Навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах. Іноземні мови 2005. - №2 – С.28-30.
2. Закон України „Про вищу освіту. Науково-практичний коментар. За загальною редакцією Кременя В.Г. – К., - 2002. – 323с.
3. Клименко Л. О. Зовнішнє тестування навчальних досягнень учнів. - К.: Плеяда, 2008.- 128 с.
4. Методика навчання іноземної мови у середніх навчальних закладах. - К., 1999. - 327 с.
5. Насонова Н.А. Передача інформації в процесі вивчення іноземної мови / Н.А. Насонова // Проблеми гуманізму і освіти: зб. матеріалів наук.-метод. конф., м. Вінниця, 21-22 травня 2002 р. В 2-х томах. Том 2. – Вінниця: Універсам – Вінниця, 2002. - С.241-243.
6. Педагогічна Майстерність: Підручник /Л.А. Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін.; За ред. І.А.Зязюна. – Вища шк., 1997. – 349 с.:іл.

7. Скрипка Л.І.Б Бондаренко О.М. та ін. Індивідуальна робота зі студентами. //Інноваційні технології навчання. – К.: „Вища школа”. -2005. – С.131-142.